

Pozměňovací návrh poslance Jiřího Junka

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

(sněmovní tisk č. 471)

V čl. I. se za bod 6. vkládá nový bod 7., který zní:

7. V § 5 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Zákaz podle odstavce 2 písm. b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy by řidič nebo jezdec na zvířeti ještě mohl být pod vlivem alkoholu, neplatí pro řidiče nemotorového vozidla a jezdce na zvířeti, pokud hladina alkoholu v krvi řidiče nemotorového vozidla nebo jezdce na zvířeti nepřesáhne 0,5 promile.“

Ostatní body se přečíslojí.

Odůvodnění

Návrh umožní řidičům nemotorových vozidel a jezdcům na zvířeti účastnit se provozu na pozemních komunikacích i v situaci, kdy před jízdou požíli alkoholický nápoj. Tato možnost však neznamená, že bude možné pohybovat se na pozemních komunikacích v opilosti. Navrhovaná hranice hladiny alkoholu 0,5 promile, při níž bude možné řídit nemotorové vozidlo nebo jet na zvířeti, odpovídá přibližně dvěma desetistupňovým pivům. Při této úrovni hladiny alkoholu nedochází k výraznému ovlivnění centrálního nervového systému, byť reakční doba může u některých jedinců být mírně zpomalená. V případě řidičů nemotorových vozidel však takové případné zpomalení neohrozí ostatní účastníky silničního provozu ani samotného řidiče nemotorového vozidla.

Dle platné právní úpravy platí v České republice nulová tolerance hladiny alkoholu u řidičů motorových i nemotorových vozidel. Tato nulová tolerance však zcela neodpovídá praxi. Podle vyjádření soudních znalců i Ministerstva zdravotnictví je považována hladina 0,2 promile alkoholu v krvi za fyziologickou hladinu alkoholu. Vzhledem k odchylce měření přístroje 0,04 promile pak lze obecně říci, že se zpravidla toleruje 0,24 promile alkoholu, ačkoliv to nevyplývá ze žádného právního předpisu. S touto hranicí jako odchylkou, kterou je třeba odečíst od hladiny alkoholu zjištěné při dechové zkoušce, opakovaně pracuje také Nejvyšší správní soud (např. rozsudky sp. zn. 2 As 56/2011 ze dne 23. 9. 2011, sp. zn. 9 As 135/2012 ze dne 21. 2. 2013). Návrh tedy v tomto nepředstavuje takovou revoluční změnu, jak by se mohlo na první pohled zdát. Kromě toho se tolerovaná hladina 0,5 promile alkoholu nedotkne řidičů motorových vozidel, u kterých bude dále platit zákaz řízení pod vlivem alkoholu (být s praktickou tolerancí 0,24 promile).

V praxi se navrhovaná změna dotkne především cyklistů. Podle platné právní úpravy nesmí cyklista řídit jízdní kolo pod vlivem alkoholu, a to ani na vyhrazených cyklostezkách, které jsou zpravidla místní komunikací. V současné době dochází k četnému budování nových cyklostezek a rozvoji rekreační cyklistiky. V této souvislosti jsou tedy čím dál častější případy, kdy cyklista přes zákaz vypije při občerstvovací zastávce jedno nebo dvě piva, aniž by však tím byly zhoršena schopnost bezpečné jízdy na jízdním kole a aniž by tím kohokoliv ohrožoval. Přesto mu však za toto jednání hrozí sankce, která z hlediska smyslu právní úpravy není opodstatněná. Proto je navrhováno doplnění tolerance hladiny 0,5 promile alkoholu do zákona o silničním provozu. Pokud bude kontrolou u cyklisty zjištěna hladina alkoholu vyšší než 0,5 promile, pak se bude jednat o přešůpek.

Ve většině zemí EU mohou cyklisté řídit jízdní kolo i s určitou hladinou alkoholu v krvi. Častou hodnotou je právě 0,5 promile, ale například v Rakousku je to až 0,8 promile. Předkládaný pozměňovací návrh tedy přibližuje českou právní úpravu úpravě platné ve většině evropských zemí.

Protože není důvod pohlížet na řidiče ostatních nemotorových vozidel a jezdce na zvířeti odlišným způsobem než na cyklisty, návrh se týká všech řidičů nemotorových vozidel a jezdců na zvířeti.

Návrh nemá dopady na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí a je v souladu s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy ČR a s ústavním pořádkem České republiky.

Platné znění s vyznačením změn

§ 5

Povinnosti řidiče

(1) Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

- a) užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾,
- b) věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích,
- c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,
- d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace⁶⁾, osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- e) odstranit na místě závadu, zjistí-li během jízdy, že vozidlo nebo náklad nespĺňuje stanovené podmínky uvedené v § 52; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemní komunikace ani životního prostředí,
- f) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
- g) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem⁴⁶⁾ (dále jen „jiná návyková látka“),
- h) snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, sníží-li rychlost jízdy nebo zastaví-li vozidlo před přechodem pro chodce i řidiči ostatních vozidel jedoucích stejným směrem,
- i) zajistit bezpečnost přepravované osoby nebo zvířete⁸⁾ a bezpečnou přepravu nákladu,
- j) zabezpečit přepravované zvíře tak, aby neohrozilo řidiče a přepravované osoby,
- k) zajistit, aby k jízdě byl přibrán potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob, jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- l) mít na sobě oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu stanovené prováděcím právním předpisem podle § 56 odst. 8, nachází-li se mimo vozidlo na pozemní komunikaci mimo obec v souvislosti s nouzovým stáním; to neplatí pro řidiče motocyklu, mopedu a nemotorového vozidla.

(2) Řidič nesmí

- a) požit alkoholický nápoj ani jinou látku obsahující alkohol (dále jen „alkoholický nápoj“) nebo užít jinou návykovou látku během jízdy,
- b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

- c) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti, jestliže je jeho schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,
- d) předat řízení vozidla nebo svěřit zvíře osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a 3 nebo která je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo jejíž schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti je snížena v důsledku jejího zdravotního stavu,
- e) vyhazovat předměty z vozidla,
- f) ohrozit nebo omezit chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, v případě potřeby je řidič povinen i zastavit vozidlo před přechodem pro chodce; tyto povinnosti se nevztahují na řidiče tramvaje,
- g) ohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, a dále nesmí ohrozit chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání.

(3) Povinnost podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče soupravy, tvořené záchranným vozidlem Horské služby, které splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a je určeno především pro pohyb v jinak nepřístupném terénu (sněžný skútr, čtyřkolka), s přípojným podvozkem (vozidlem), určeným k odsunu zraněné osoby, nebo k přepravě záchrannářského vybavení, pokud je užití takové soupravy k řešení mimořádných událostí nebo jejich prevenci i na pozemní komunikaci nezbytné.

(4) Zákaz podle odstavce 2 písm. b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy by řidič nebo jezdec na zvířeti ještě mohl být pod vlivem alkoholu, neplatí pro řidiče nemotorového vozidla a jezdce na zvířeti, pokud hladina alkoholu v krvi řidiče nemotorového vozidla nebo jezdce na zvířeti nepřesáhne 0,5 promile.